

Časopis s podobami za slovensko mladino.
S prilogo „Angeljček“

Štev. 12.

V Ljubljani, dné 1. decembra 1904.

Leto XXXIV.

Proti domu.

Dramatična slika v proslavo Brezmadežne.

(Silvin Sardenko.)

OSEBE:

Marija.
Angelvarih.
Sv. Stanislav.

Sv. Cecilija.
Stanka.
Sreča in Radost, dve sestri.

Prvi prizor.

Stanka

(odeta s popotnim plaščem, v levi lilijo, nastopi na prizorišču, ki predstavlja gozd):

Kam sirota sem zašla?
Vidim . . . ah, na tuja tla!
Kjer nikomur nisem znana,
in nihče ni meni znan;
sestra moja gozdna tema,
in moj brat je gozd prostran.

Ko so mati v zadnji uri
dali svoj mi blagoslov:
„Z belo lilijo“, so rekli,
„pridi za menoj domov!“

Srčnorada prihitela,
mamka, jaz bi za teboj
z lilijo; a mnogi poti
križajo se pred menoj . . .

A nikogar ni, nikogar,
ki pokaže iz tujine
pot mi varno v srečne kraje
večne moje domovine . . .

(Se zagleda in zamisli v daljavo.)

Ti neskončno dobri Oče,
Rafaela daj siroti;
naj me vodi kot Tobija
po neznani daljni poti!

Drugi prizor.

Sreča

(v blesteči svilni obleki, v roki in laseh bujen šopek):

Zdrava bodi, golobica!
Slišala sem tožni klic,
jaz prijazno te popeljem
mimo trnja do cvetic.

Stanka

(začudena):

Kdo, prelepa ti si žena?
Ali pošlje te Gospod,
da bi mene zapuščeni
pokazala pravo pot?

Sreča:

Da! Od Njega že sem davno
kakor cvet ustvarjena.
Sreča sem in vsak je srečen,
komur sem podarjena.

Ta cvetoča lica tvoja
in iskrene te oči,
tisti bujni lasci tvoji,
vse po sreči hrepeni.

Stanka:

Le ne hvali me nikar,
kar imam, je božji dar!

Sreča:

Božji dar si, dete zalo,
a darov je takih malo;
ali pojdi za menoј,
in še lepši dar bo tvoj.

Stanka:

Saj bi šla po tvoji poti,
a bojim se, morebiti
lilija bi mi zvenela
v družbi tvoji čaroviti.

Sreča:

Kaj ugibaš misli prazne!
Lilija je cvet otročji,
a dekliske prave rože
v mojem cvetejo naročji.

Stanka:

Vendar čula sem nekđaj,
če ne homo kot otroci,
pa ne smemo v svetl raj.

In brez lilije bi mati
več ne mogli me spoznati...
Ne, s teboj ne grem!

Sreča:

Žal besed ti bo nevednih:
v dnevih svojih nepreglednih
še iskala me boš sama:
a gorâ bo sto med nama...

(Sreča odide.)

Stanka:

Ah! nemara je resnico
govorila ta gospá...
saj srce bi se ji vdalo,
toda duh se ji ne vdá...

Še molitev bom molila
in potem bom tihovdano
potovala — in nevidni
angel hodil bo pred mano.

(Poklekne-in molí.)

Tretji prizor.

Rádost

(v sijajni obleki, v roki zlato kupo. — Stanka
še kleči.)

Blagor tebi, roža zala,
da sem jaz te srčala:
več ni treba, da jokala
in na tleh bi klčala.

Stanka

(vstane):

Tak si milega očesa
in usmiljenih besed,
kakor da so te nebesa
dala, da me greš otet.

Rádost:

Jaz sem Rádost nevenljiva!
Jaz sem bila že tedaj,
ko je moral oče Adam
prvi zapustiti raj.

Stanka:

In tedaj je tudi Rádost
zapustila grešni svet...
in kako je to mogoče,
da vrnila si se spet!?

Rádost:

Ti se motiš! Vedno hodim
s kupo sladkih tolažil,
in še vsak je zabil žalost,
kdor iz kupe te je pil.
Tožba v srcu mu potihne,
solza mu zaspi v očeh;
topla nada v dušo dihne,
in na lice splava smeh.

Stanka:

A še to mi razodeni:
Ali lilija bi bela
v rosi tvoji tolažilni
mi nikoli ne zvenela?

Rádost:

O še lepše bo blestela
kakor zvezdni milijon;
take angelci imajo,
táko nosi tvoj patron.

Stanka:

To bi mati začudili
sredi lepih se nebes,
ko prinesla bi nasproti
lilijo jim táko res...!

Rádost:

Tu je čaša! — Dete pij!
(jo ponudi.)

Stanka:

Koliko požirkov smem?

Rádost:

Da se duša napoji!

(Stanka že sega z roko po kupi, da bi pila iz nje.)

Četrti prizor.

Angelvarih

(se nenadoma prikaže v tem poslednjem trenutku):

Ljubi moj otrok, nikar!
Čaša polna je prevar.

(Rádosti):

Béži k onim, ki si že jim
zastрупila goroko kri!
Ti hinavska hči hinavca
in očeta vseh laži!

Rádost:

Le počasi, dragi moj!
Nismo v raju med duhovi,
kjer po volji se Njegovi
ves nebeški suče broj.
Med ljudmi smo, med telesi,
koder prosta volja vlada:
Kakor kralj je človek z voljo,
a brez volje vedno pada.

Angel:

Da! gotovo človek pada,
ko ga čaša tvoja mami:
in iz bridke se prevare
še le smrtni dan predrami,
in z obupom mora k sodbi
in z nemirom proti jami.

Stanka:

Moja duša trepetá...
Kje si bitje ti domá,
ki tak resno govoriš?

Angel:

Le nikar ne boj se, Stanka.
Ti si moja varovanka,
jaz pa zvesti varih tvoj.

Stanka:

Ti si angel moj iskreni?!
Ah, in kličeš me v imeni,
ki že nisem več ga čula,
kar je mater prst zasula.
In gotovo tudi veš,

ako mati čaka komaj,
da se zopet bi združili?
Pojdi z mano! Z mano romaj!
da priromam varno k njej.

Angel:

Jaz nevidno kot doslej
vedno pojdem pred teboj,
mlada Stanka, ti pa glej,
da ohraniš biser moj:
biser — moj je opomin —

Stanka:

Položila ga bom varno
do srca globin...

Angel:

Ne verjemi svetni Sreči,
naj bo s cvetjem vsa odeta;
ne zaupaj v svetno Rádost,
naj ti rožni raj obeta.
Raj na svetu bil je eden,
ali svet ga ni bil vreden
in Gospod ga spet je vzal.

Rádost:

Nekaj vendar še ostalo
od nekdanje je sladkosti...
in še to bi ti, brezsrdni,
rad zakopal že v mladosti,
ko se komaj prvi smeh
detetu iskri v očeh.

Angel:

Smeh, ki se v očeh iskri,
to je smeh nedolžnih dni;
ko nedolžnost odcvetè,
tudi jasni smeh umrè.

Rádost:

Dete že si mi prevaril,
raj mu onkraj groba vstvaril.
Ali mnogi so v nebesa
verovali onkraj groba:
ko umrla so telesa,
nade vzela je trohnoba,
in nebeška jih svetloba
vekoñaj ne prebudi.

(K deklici):

Dete, ogni tej se zmoti,
pojdiva po lepi poti...
ta po trnjevi naj gre.

Stanka:

Kak nemirno je srce,
kam naj nagne se, ne vé.

Angel:

Nič ne vprašaj, kam in kod!
Moja pot je tista pot,
ki jo hodil je Gospod.
Ljuba Stanka, za menoj!

Rádost:

Dete zalo, za menoj!

Stanka

(gleda Rádost in Angela):

Noge se mi tresejo,
da me več ne nesejo
ne na desno ne na levo.

Rádost

(vsa vesela):

Satan, ki je mater Evo
zmagal — bo i njeno hčer.

Angel:

Spomni se na Hčer kraljevo,
ki je kači strla glavo,
in poberi se v daljavo! . . .

(Stanki):

Stanka, pridi brez strahu!

Peti prizor.

V ozadju se dviguje zastor in polagoma se prikazuje brezmadežna Devica, sedeča na vzvišenem tronu, in poleg nje na desni sv. Stanislav (z lilijo in križcem), na levi sv. Cecilija (z lilijo in liro).

Ave Mater! Ave virgo!
Kak si bila blizu naju,
daj objemi to dekletce
v mehkem svojem naročaju!

Stanka:

Zdrava Mati in Devica,
zdrav moj sveti Stanislav,
da prinesla sta siroti
moč in milost iz višav!

Marija:

Kjer nedolžnost se detinska
za nedolžni cvet bojuje,
roka moja materinska
vse varuje in zmaguje.

Stanka:

Slava tebi! — Jaz nevedna
že hotela sem prodati
dušo Sreči in Sladkosti,
ti rešila si me, Mati.

Angelvarih

(Rádostj):

Glej, kako ti gine moč,
kakor led se tajajoč,
ko posije sonce nanj!

Rádost:

Vidim, da je vse zaman!
Ali jaz bom tvojo Stanko
še zapletla v mnogo zanjko,
preden leže v grob teman.

(Gre.)

Stanislav

(Stanki):

Bránile te roke bodo
materine zmagovite;
ni tako je zanjke skrite,
da bi bila ti v nezgodo.

Marija:

Moja si in moja bodi!
Če katera mati kdaj
hčerko more pozabiti —
jaz ne tebe vekomaj!
(Zastor v ozadju pade, sprednji ne.)

Šesti prizor.

Angel:

Blagor ti, da smeš se zvati
hči preblažene Gospé,
hči brezmadežne Device,
ki nebesa jo časté.
Ali jaz sem le služabnik,
Njen služabnik jaz sem le . . .
In pomisli ti, katero,
Stanka, dražje je ime . . .

(Izgine.)

Stanka:

Da! ime je moje dražje,
več ni strah me zemlje tuje
in pri srcu mi je lažje,
varno noga spet potuje.
Polno potov je pred mano,
vse je s cvetjem posejano.
Ali tam je steza skrita
trnjeva in kamenita.
Vendar vodi proti domu,
proti domu večnemu . . .

(Zastor.)

